

ВЕЛИКА СРБИЈА

LA GRANDE SERBIE

БРОЈ 10 сент.

Директор А. ЈОВАНОВИЋ

БРОЈ 10 сент.

ПРЕТПЛАТА ИЗДАШИ:

Месечно 3 франака, тромесечно 9 франака,
годишње 36 франака

ЦЕНА ОГЛАСИМА:

Ситни огласи 0.20 фран. од петог реда, већи
огласи по погодби. Новица се полаже државним коме-
сарима и дипломатским наступништвима.

ЛИСТ ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН ПО ПОДНЕ

Пошту сласти преко Краљ. Сол. Генерал. Консулата
у Солуну.

РУКОВИСИ СЕ НЕ ПРАВАЈУ

Стан редакције Коломбо улица бр. 33 Salonique

Поједини бројеви се могу добити у Солуну код аген-
ције „Друштво грчке штампе“ улица Булгарокто
бр. 5, близу главне поште.

Руско-румунска офанзива

Букурешт, 27. октобра. — Снажне операције на-
стављају се у долинама Брахове и Олта, успешно по
руско-румунске трупе.

Услед снажног притиска Русо Румуна на фронту
Јула, непријатељ је био принуђен да доведе нова по-
јачања.

Офанзива генерала Сахарова на фронту Добруџе
већ је почела. Непријатељ се повлачи пред савезнич-
ким одредима, који су осетно напредовали на целом
фронту. Повлачећи се, Бугаро-Немци пале сва села и
киње цавилно становништво.

Добручки округ Тулсее данас је готово слободан
од непријатеља.

РУСИЈА И БАЛКАН

II.

Русија и Бугарска

Руско интересовање за
своју словенску, једнокрвну
и једноверну браћу на на-
шем Полуострву датира ве-
ома одавна и оно се је ма-
нифестовало у разним обли-
цима у току целог послед-
њег столећа. И што је на-
рочито од интереса, то је
што свакоме пада у очи да
је руско заузимање за Бу-
гаре било неоспорно јаче
него што је био случај са
нама, Србима. Али овим по-
јавама не треба толико тра-
жити узрока у неким наро-
читим симпатијама руске
дипломатије према нашим
суседима, колико у разним
другим околностима који сто-
је у узрочној вези са раз-
ним унутрашњим и спољним
политичким приликама Тур-
ске и Балкана као и општом
констелацијом сила у Европи.

Тако на пример, кад је
српска влада седамдесетих
година прошлога века под-
нела молбу Високој Порти
(1870) за обновљење Пећ-
ске Патријаршије потраже
на је и потпора руског по-
сланства, одакле је добивен
одговор да томе није време.

Ово се може проту-
мачити овом чињеницом:
прво, што је у очима Тур-
ске сваки српски покушај
ма каквога рада ван др-
жавних граница, сматран
као акт империјализма про-
тиву интегритета царства и
према томе руски посланик
је дао такав одговор што је
добро познавао ондашње
српско-турске односе, а на-
рочито велику упорност Ви-
соке Порте, која најве хте-
ла ни да чује за обновље-
ње наше Патријаршије, чи-
ја је прошлост била у очи-
ма Турака веома компроми-
тована. И друго, што су
Бугари дејствовали у грани-
цама Турске, као лојални

поданици, који до тада ни-
када нису испољавали ма
какве политичко-сепаратис-
тичке тежње. Кад нам је
позната ова чињеница, биће
нам јасно да схватимо од
куда је и сама Турска бо-
дрила Бугаре у борби за
стварањем егзархата. И пре-
ма томе учешће руске ди-
пломатије у овоме питању
ускорило је процес ствара-
ња бугарске цркве што је
било у интересу и саме
турске владе.

Егзархија је делала у гра-
ницама стриктне лојалности
и тиме извојевала себи ве-
лику потпору турских вла-
сти у свима областима где
је ова распростирала своју
духовно-националну власт.
Вреди нарочито нагласити
да је ово једна од највећих
тековина бугарског народа
у деветнајестом веку, која
је, без учешћа Русије, мо-
гла бити илузорна.

Друго. Ослободилачки ра-
тови на Балкану 1877. и
1878. године испољили су
кође велику љубав Рускога
Народа према нама, а у овом
случају, специјално према
Бугарима, када је у нашем
суседству створена једна но-
ва држава. Али овом вели-
ком, племенитом и епохал-
ном догађају руског филан-
тропства, прожет непороч-
ном љубављу према потиш-
тенима, дат је такав обрт,
који није био нити у инте-
ресу руског нити Југосло-
венског народа, али ипак
главно је да су од овога
имали највеће користи Бу-
гари, који ничим не допри-
неше за своје ослобођење.
Они добише државу на по-
клон, земљу која је заливе-
на племенитом крвљу рус-
ких и наших хероја, и уре-
ђена са милионима рубаља
које је у своје зноју зара-
дио руски мужик.

И први акт у животу ове

нове државе наговестио је
чему се Русија има надати
од бугарског народа. Ко се
не сећа Стамбулова, човека
који је најизразитији пред-
ставник бугарске расе и
карактера, човек који је
својом ногом згазио руску
заставу и мрско плуноу на
символ руског пожртвовања
за бугарског -- брата! Али
велики и племенити Рус је
и то заборавио....

А онда, када је велики
самодржац и заштитник Бал-
канских Словена позвао њи-
хове владоце, да он поде-
ли наше заједничке текови-
не у рату, тада Бугари у-
чинише други злочин, један
велики историјски преступ,
који је у Букурешту ипак
благо кажњен, јер је то би-
ла жеља великодушне Ру-
сије.

И сада долази оно, што
ће столећима подсећати
људство на један страши,
беспримеран злочин, који
је проузрокован бугарском
безочношћу. Настаје Европ-
ски рат. Русија, творац бу-
гарске цркве и државе, у-
стаје у одбрану поробљеног
Словенства, хвата се у коп-
тац са државама, које ве-
ковима глече преко триде-
сет милиуна Словена и тада
она повивље у своје друш-
тво народ, коме је дала
живот. И шта видимо! Бу-
гарска, којој су и поред
толиких злочинастава ну-
ђене чак и неке велике
накнаде на наш рачун, у-
стаје да зареје свој издај-
нички нож својој ослободи-
тељки, она се дружи са
Маџарима, који су ликовали
онда, када је Турска
стварала читаве касапнице
по Бугарској, она се дружи
са Немачком, која је на
Берлинском Конгресу по-
ништила дело велике Ру-
сије; Бугарска се бори у дру-
штву својих вековних неприја-
теља противу својих вековних
пријатеља и да би ови Та-
тари што јаче документовали
свој злочиначки инстинкт, још
са помошом довикује Народни
Права, орган званичне Бу-
гарске:

Ми се боримо да би у-
ништили варварску Русију,
јер је то потребно да би
могла да живи просвећена
Бугарска!...

А русофилска странка,
која је деценијама обмањивала
великодушну Русију о својој
непоколебљивој о-
даности, изјављује онда,
када су Бугари зарии свој
злочиначки нож своје О-
слободноцу, а преко својих
првака Гешова, Тодорова и

Данева у Народном Собра-
њу како се и они, у име
своје партије, клањају свр-
шеним делима!...

Политичке вести

Лондон. — «Тајмс» јавља, да
је грчки принц Ђорђе стигао у
Копенхаген пошто је посетио
Берлин.

Атина. — «Неон Асти», орган
гунариста предвиђа, да ће каби-
нет г. Ламброса морати дати о-
ставку услед немогућности да
прими нове захтеве Споразума.

Атина. — «Естија» доноси, да
атинска влада није у Берлину
протествовала због торпедовања
грчких лађа, већ је просто пи-
тала, под којим се условима ове
не би торпедовале. Одговор на
ово питање још није добивен.

Лондон. — «Морнинг Пост»
критикујући оштро политику а-
тинске владе, тражи од енглеске
вlade, да се одмах званично при-
зна влада г. Венизелоса. «Ми тре-
ба да будемо, пише тај лист,
пријатељи својих пријатеља и не-
пријатељи својих непријатеља».

Грчка штампа

Наставак изјаве г. Протонота-
риоса учињене преко пресбирео
Привремене владе.

«У осталом исти г. Јанакинас,
који је те наредбе потписивао,
рекао ми је у априлу да је
Француска најгори наш неприја-
тељ», а на мој одговор да исто-
рија не вели тако што, додао је:
«Историја не значи ништа.»

Био је дакле потпуно доследан
себи кад је г. Јанакинас сарађи-
вао с Германо-Бугарима против
добротворке Француске и њених

Б. Лазаревић

СА СРПСКОГ ФРОНТА

— Из мојих бележака —

Совичка Носа

Али, док су живи, весели вој-
ници хитали за одступајућим не-
пријатељем, радосни што су пре-
корачили праг своје Отаџбине —
догле, тамо доле, код црквице
Св. Никола, у порти, ред сада
усамљених гробова покрива оне
јунаке који никад неће ви-
дети своје миле и драге, нити
своју Отаџбину, на чијем су пра-
гу погинули.

Боже мој! — Како је радост
близо, веома близо жалости. Го-
ре радост, песма — доле вечити
мвр. Горе светлост, доле мрак!...

Неколико гробова, лепо
поређаних, онако у строју, вој-
нички, као што су и за живота

Савезника.

Исто тако, када је према ра-
порту начелника штаба г. Кла-
доса Сереска дивизија тражила
појачања предвиђајући упад бу-
гарски, г. Јанакинас са г. Дуспа-
нисом одговараху да је то немо-
гућно. А било је могућно у то
исто доба да концентришу војску
у Атини да би терорисали на-
род. Било је већ време да све
ово изиђе на светлост да би грч-
ки народ увидео величину издај-
ства германофилске државе атин-
ске, и да би према томе могао
судити колико је света борба
Народне Одбране. («Македо-
нија» од 19. октобра Бр. 1747).

Два дана после овог коминикеа
солунске су новине донеле и ову
белешку.

«Пешадијски мајор г. Мавру-
дис, који је био командант Ру-
пела када је овај предат Буга-
рима, поднео је јуче привременој
влади извештај у коме износи
како му је влада Скулудис—Гу-
нарис наредила да преда Рупел
Бугарима, и прилаже у исто до-
ба садржај наредба које је о-
добијао од претпостављених ста-
решина.

Овај се извештај налази на про-
учавању код г. Дангласа и биће
објављен од овдашњег пресбирео
привремене владе.

Овај ће спис коначно запуши-
ти уста атинским германофилима,
који су се усудили да порекну
аутентичност аката које је «Пат-
рис» објавио.»

У сутрашњем броју саопшти-
ћемо службени извештај о томе
шта је све предато Бугарима при-
ликом њиховог заузимања исто-
чне Македоније — утврђења, о-
ружје, муниција, храна, стока и
људи (официри и војници).

Пол-Луј

при свем том што сам постао већ осетљив према оваким призорима, натерао сузе на очи. Сахрањен је 11. септембра, баш у тренутку, кад је сва околина дрхтала род треском артиљ. ватре.

Био је леп, ведар дан. Сунце је својим топлим зрацима миловало и загревало земљу и камење кршевних чука. Поред докви басирене или засушене крви, дигале су главе љубичице као протест овим грозотама, овом варварству човечанства. Из смрти ницао је, будио се нов живот!...

Снажан као храст, пун полета и одушевљења, увек весело и насмејан. Увек чист, са малим однегованим брчићима сада хладан са једним згрченим коленом, главом крвавом и размрсканом, са брчићима утопљеним, залепљеним у крви — лежао је Слободан на своје плавој шињели пред нама на земљи, поред раке.

»Вечнаја памјат« — одјекнуо је монотони глас оца Николе. Топовска грмљавина слила се у силан орган надприродних сила, разривајући косу совичких положаја. Горе, са Совича митраљеци су покушавали да даду ритам својим равномерно тикарањем овом хаосу од грмљавине, фијука, одјека, који су паралили ваздух.

То је у част палом јунаку. — То је освета за драгоцени живот! Слава нека је свима палим јунацима из ... пука, који ту, један поред другог леже — ту на прагу своје Отаџбине!..

Хвала оцу Николи, који је њихове гробове тако лепо уредио, украсио и оградио.

Избори у Америци

Изабран Хјус за председника

Њујорк, 27. октобра.

За председника Сједињених Америчких Држава изабран је Хјус, велики пријатељ Споразума и оштри противник Немачке. Не знају се још бројеви гласова, али је већ извесно, да ће Хјус имати 300 гласова на конгресу.

Избором Хјусовим за председника Сједињених Држава Американци су манифестовали још једном више своје велике симпатије за Споразум. Избор Хјусов сматра се као велики дипломатски пораз Немачке. Огромне суме, које је утрошила немачка пропаганда у Америци донеле су само негативан резултат. А не-

мачки сумаренска политика обезбедила је још више избор непријатеља Немачке за председника. Цео амерички народ примио је вест о избору Хјусовом са највећим одушевљењем. Ствар правде и морала однела је сјајну победу.

Овом приликом подсетићемо читаоце на одговор Хјусов на питање, какво држање има према европском рату: »Да сам млад видели бисте ме у француском рову.«

Избором Хјусовим политика Беле Куће регулисана је коначно у корист Споразума.

Догађаји у Грчкој

— Нови захтеви Споразума —

Атина, 27. октобра.

Посланици Споразума, како се сазнаје, предузели су нове, дефинитивне кораке, ради коначног регулисања односа са Грчком. У дипломатским круговима верује се, да су г. г. Гијмен и Елаот тражили од атинске владе предају целе грчке артиљерије, целог ратног материјала и 60.000 манлихерових пушака, које ће послужити трупама Народне Одбране. Круже исто тако вести, да су посланици Споразума тражили привремено смештање српске владе у Волосу, као уклањање или хапшење посланика непријатељских земаља. Као разлог свима овим захтевима наводи се осигурање акције источне Грчке. Захтеви су били поднети најпре усмено, и кад је влада г. Ламброса заузела према њима одбијајући став, упућена јој је преко адмирала Фурнеа енергична нота, која задржи исте захтеве.

Атинска влада одржала је одмах седницу и већала о новим захтевима Споразума. Упитан о новој фази ситуације, г. Ламброс је изјавио: »Влада није очекивала, да ће одбити тако енергичну ноту, која тражи предају ратног материјала, којим ми располажемо. Ма шта се десило, преговори о овоме са посланицима Споразума трају већ 3 или 4 дана. Ја се наддам, да ће се они свршити потпуним споразумом.«

О ситуацији у Атини пише »Тајмс«: »Краљ Константин није још испунио своја обећања. Чак и после Булоњске конференције он наставља да се руга Савезницима. Дакле, долази моменат коначних одлука. Савезници неће принудити Грчку да ратује. Они ће предузети одмах све материјалне гаранције да Грчка не забде нож с леђа.«

СА РАТНИХ ФРОНТОВА

Француски коминике

Париз, 27. окт.

Северно од Соме, наша је артиљерија разјурала немачка прикупљања источно од Сајзела. Јужно од Соме Немци су јако бомбардовали наше ново заузеле положаје. Наша је артиљерија одговарала истом интензивношћу, а нарочито је гађала немачке трупе у покрету источно и северо источно од Шолина.

Број војника који су заробљени износи до сада 659 од којих су 11 официра. На десној обали Мезе јака артиљериска борба на секторима Дубомон и Дамлу.

Авијатика. — Француски су пилоти у борби оборили два немачка аероплана код Мусова.

Солунски фронт. На завијутку Црне Реке Бугари су нападали три пута српске положаје. Одбачени артиљериском и митраљериском ватром на целој линији Бугари су се вратили у њихове положаје, остављајући многе лешеве на терену. На осталом фронту артиљериска борба. Савезнички аероплани бомбардовали су непријатељске логоре у области северно од Битоља.

Италијански коминике

Рим, 27. окт.

Код Пасубије на извору реке Ванои у долини Травиноло, наш је гарнизон, услед узалудних губитака, евакуисао положај Обсерватор, који је непријатељ артиљеријом сасвим разрушио. На Карсу, у зони брда Фаити и Боско Мало, непријатељ је јако бомбардовао наше положаје. Наша је артиљерија одговарала истом интензивношћу.

Наставља се скупљање огромног плена, који је непријатељ у бегству оставао на бојном пољу. У току претходног дана нађена је једна брдска батерија од 4 тона и један топ од 37 м. м.

Руски коминике

Петроград, 27. окт.

На западном фронту на сектору Голековице-Дубок југо западно од Броди-а, непријатељски одреди вршили су извиђења.

Спречили смо артиљеријском ватром непријатеља да врши војне радове у области села Свистелники.

У области Кири-Баба, један наш баталјон напао је непријатеља који је испред наших по-

ложаја.

Да би непријатељ осујетио наш напад, поставио је на отвореном месту два тона, које је наша артиљерија убрзо демонтирала. Наступајући ка непријатељу, који се повлачио, наши су војници заузели ровове и заробили више од 100 војника, једног официра, запленили два митраљеца и једну сиправу за бацање бомби.

Јужно од Дорна Ватре у долини река Борсек и Путне настављамо наше операције са успехом. У току од 9 дана заробили смо овде више од 800 војника 15 официра и запленили 7 митраљеца.

На јерменском фронту наше су трупе потиснуле Турке и зазеле село Ајмур југо западно од Килквита.

У Персији: У правцу Биджара зауставили смо турску офанзиву.

На дунаву ситуација је непромењена. Тврди се да Бугари систематски руше румунска села.

Борбе на Соми

Париз, 27. окт.

И поред локалних успеха које Немци имају благодарем великим појачањима и поред рђавог времена које спречава велике француске успехе, напредовање је Француза јуче настављено у шуми Сент Пјер Васт. Велике се борбе развиле код Саји Сајзела и коте 153.

Стање на румун. фронту

Лондон, 27. октобра.

Енглески војни критичари истичу, да од последње румунске победе на сектору Јула нису забележене важније операције на ерделском фронту.

На против, од доласка многих руских појачања на фронт Добруце и узимања команде од Сахарова наговештава се све већа руско-румунска офанзива. Под притиском Савезника непријатељ се већ повукао за 20 км. у дубину. Тако су Бугари Немци доволно одбачени од својих нових мета Браиле и Галца.

Успех Анго-Француза

Париз, 27. окт.

Енглеске су трупе утврдиле заузети планински терен у околини Варленкура.

Французи су са своје стране имали осетних успеха у правцу Транслоа.

Прошле недеље, француске су трупе нападе шуму Сент Пјер

Васт, која је била велика препрека за даље напредовање. Заузети су важни системи ровова и заробљено је 500 војника.

После једног сјајног јуриша заузет је већи део села Саји Сајзела и терен источно од села.

На Верденском фронту француске трупе настављају своје напредовање.

Важност заузећа Халича

Лондон, 27. окт.

Један енглески дописник на фронту у Галицији описује како је обишао аустријски фронт код Халича, чија је већина форова заузета од руских трупа.

Он истиче да је Халич сматран од стране војних критичара, од почетка европског рата, као тврђава врло јака.

Заузеће ове вароши имало би велику стратегиску важност и дозволило би да се операције развијају ка западу.

Италијански торпиљери

Рим, 27. окт.

Италијански су торпиљери успели да продру ноћу у канал Фаане код Пуља, до места где је укотвена аустријска флота. Они су избацили две торпиле на аустријске крстарице, приближили се на неколико стотина метара од тврђаве и удалили се пошто су завршили своју мисију.

Наши заробљеници

Страшан положај наших заробљеника у Аустро Угарској

У рукама имамо две карте које је своје брату Војиславу Х. упутио један наш официр заробљен од Аустријанаца и чије име из појмљивих разлога не доносимо. У нашим рукама је тако исто и једна трећа карта коју је г. Војиславу упутио из Женеве његов пријатељ, г. Анта Атанасковић, који му јавља да је његов заробљени брат у врло тешком — страшном положају, те му обраћа пажњу да му пошаље новца који је могуће пре.

Писац првих двеју карата је сте официр, поручник. Познато је на шта су имали право заробљени аустријски официри код нас и како су они живели у Нишу. После ових предходних напомена ми ћемо донети у верном препису садржину једне од дописница без икаквог даљег коментара:

«Драги брат Војо,

Ја сам здрав. Пре неколико дана послао сам ти једну карту,

ФЕЛТОН

Марсел Тинер

Усамљено гробље

— На вечном боравишту палих јунака. —

Нисам имала прилике да видим војничко гробље на француском фронту, али пре него што напустих Солун, посетила сам гробове ратника источне војске.

У Македонији, има много свежих гробова славно палих ратника, који се не могу често посећивати, јер су они или на самој борбеној линији или далеко од пута у кршевним пределима.

Те хумке неће врећати становништво оближњих села, јер су Французи успели својим понашањем и својом добротом да буду вољени од тих несрећних

људи. Најзад, у скоро ће се створити легенда, која ће обавити та меланхолична места светлим венцем. Природа ће својим цвећем покривати остатке тих хероја; чувари стада скупљаће се око њихових хумки и причаће историју војске која је дошла са оне стране мора, дивље се храбрости војника који су се борили против људи и штитили слабост.

На тај начин, присуство наших умрлих ратника осквечиће нашу успомену и наставиће француско дело.

Али други француски гробови

остаће овде, у околини Солуна.

Једног топлог јутра месеца августа посетила сам то свето место жалости и славе. Јака сунчана топлиота одузимала је драг свакој ствари. У овој широкој равници која је препуна белим шаторима и кроз коју пролазе разне колоне мазги и камијони остављајући за собом велике облаке беле прашине, с једне су стране брежуљци а с друге стране лепа и плодна равница Вардара око чијег се ушћа налазе огромне мочари.

У тој се равници налазе француски, енглески, руски логори са целокупном војном спремом.

Католичко се гробље налази у равници око Зејтлинлика у близини лазаристичког манастира. Свеже војничке хумке настављају ово гробље које је одвојено

једним ѕидом. Ово ново поље свежих гробова није примило дефинитиван облик. Онакво, какво је, без украса и форме са својом простотом и малим сувим крстовима проузроковало је у мени неописано узбуђење. На том су месту великог мира заступљени сви савезници спојени братском љубављу. На десној се страни налазе енглески а на левој француски и српски гробови. Дирљиво је посматрати два три мермерна споменика а још болнији утисак чине мали црни крстићи на којима су исписана имена тих исполинских војника. Приближила сам се и прочитала неколико имена. Ту почивају вечитим сном маринци чији су гробови, вероватно негом њихових другова, боље удешени. Има ту војника из наших колонија. Има исполинских Срба

има војника нашег трећег позива који су били у годинама кад дођоше у ову непознату и неразумљиву за њих Македонију.

Рат је јако утицао на те људе пуне снаге. Они предано, без одмора врше разне додељене им послове. Њихов је рад спремно дело које ће држити испунити. Одајмо пошту сенима оних ратника који, услед разних болести, изгубише живот по болницама за време лета 1916 године. Војник, који умире од грознице или куршума, у рову који брани, при прављењу друма, или при савесном вршењу болничарске дужности умре за Француску. Али је она далеко, далеко преко мора... Дужност је овде тежа и пожртвовање заслужније.

Идеја о смрти код нашег сељака постаје ужасна чим сазна да је његов син у борби против

на ти се сада опет јављам. Бати сам такође писао. Свети би писао али не знам адресу. Ја вам не могу чешће писати, јер немам дописних карата довољно.

Брат Војо, ако ти је икако могуће, извести Свету и Бату, да се у великој оскудици налазим и да их молим, да ми на сваки начин, и то одмах, пошаљу новаца за трошак и што год за јело. Ти пак, ако ништа друго, мислим да можеш да ми с времена на време, пошаљеш у једном пакету бар леба и шећера, јер као што ти рекох у великој се оскудици налазим, а никога немам од кога бих могао новаца позајмити.

«Кући пишем такође, али врло ретко добијам карте од Зоре. У последњој карти од 6. јула јавља ми да је оболела од очију а и да Дана долази често код ње.

„Поздрави све, а тебе поздравља твој брат.

13. августа, 1916 г. Х.
ИЗ. Пошљите ми и један пар обућек.

Ова карта казује и сугерира многе мисли. Ми обраћамо пажњу на њу министра војног и наше владе.

Карте се налазе у уредништву нашег листа и стоје свакоме на расположењу ради разгледања. (Курзив је наш).

ДНЕВНЕ ВЕСТИ

Ручак у руском посланству.

Синоћ је био ручак у руском посланству у Атини, на коме су били и чланови грчке краљевске породице.

Протест атинске владе.

Атинска влада протестовала је енергично код посланика енглеског због претреса куће г. Каматиогтиса.

Шпанија и рат.

Према телеграмима из Мадрида у целој Шпанији предузимају се изванредне војне припреме. Верује се, да се Шпанија спрема да узме учешћа у европском рату.

Француска за рат.

Да би осигурала за ратне фабрике повећање енергије електрицитета и гаса, француска влада одлучила је, да се све радње у Француској затварају у 6 часова увече. Наузимају се само радње са животним намирницама и апотеке.

Вечерашњи концерт.

Вечерав ће бити велики концерт у корист српских рањеника и српске сирочади у пространој сали „Синема Палас“. Програм концерта је састављен од одабраних музичких тачака г. Луја Коловића, Младена Јовановића, Мијата Мијатовића, Маргаритиса и г. Масенса, члана париске «Опере». Почетак у 9 и по час. у вече.

Саобраћај Кожана и Солуна.

Редован поштански саобраћај између Кожана и Солуна преко Соровића отпочеће од идућег понедеоника.

Грци у Паризу.

Први континент Грка из Париза, који су увршени у војску Народне Одбране отпутоваће сутра из Париза за Солун.

Штрајк у изгледу.

У изгледу је штрајк железничара у Лариси.

Пуштање Персијанаца.

На препоруку генерала Баратова, велики кнез Николајевић наредио је, да се пуне у слободу 150 Персијанаца, који су се борили против Руса у турским редовима. Генерал је рекао заробљеницима да је он уверен, да они нису самостално радили и да су их Турци преварили. Персијанци су викали од радости и љубили су руке, ноге и униформу руског генерала. Дато им је ново одело и предузете су мере да се они сигурно врате кућама.

Учешће женских при избору свештеника.

У синодальним круговима у Петрограду произвела је праву сензацију вест да је епископ Краснојарни и Јенисејски г. Никон (члан Думе) не само узео изборно право у својој епархији, него је дозволио да у избору парохијског свештеника учествују и све женске, које су навршиле 21. годину.

Овај свој поступак Епископ Никон правда тиме, што свештеник не врши само богослужење и црквене обреде, него је дужан да буде прави пастир душа својих парохијана и чувар њиховог морала. А пошто је жена обич-

но носилац и чувар морала у породици и први васпитач деце, то њој никако не може бити свеједно какав ће бити њен парохијски свештеник као пастир поверених му душа.

Захвалност.

Племенита и уважена грађаца госпођа Грофица де Рејнак, вратила се с пута, и данас је потпуно оденула, са потпуно новим оделом, из магацина Американског комитета, франко-српског комитета у Веревану и франко-српског комитета у Аджиру, 20 мушких ђака — српских избеглица — из школе у српском избегличком логору.

Владими Комесари, у име ових ђака, и овим путем изјављују најтоплију захвалност Комитетима и госпођи де Рејнак.

Из канцеларије Владими Комесара, Бр. 1860, 22. окт. 1916. год. у Солуну.

Протест једне Немце.

Немачка списатељка Марија Дирс објавила је чланак, у коме изјављује да је берлински живот срамота за Немачку. «Док милиони Немаца залажу животе на фронтима, пише она, дотле се маса нерадника, авантуриста и вампира одаје најшкандалознијем животу у Берлину».

Благодарност.

Уважени г. Фиц Патрик, комесар Енглеског Црв. Крста у Солуну послао је комесару српског избегличког логора 100 комада ћебади за српске избеглице у логору и болници.

Г. Јован Благојевић војни чиновник предао је Владими Комесарима 25 драхми да се на дан његове славе Св. Димитрија подели сиротним ђацима српске школе у избегличком логору.

Г. Божићар Милековић наредник 4. чете 1. бат. послао је поштанском упутницом комесару српског избегличког логора 20 драхми, да се раздели избегличкој деци у логору, за покој душе брата му мок. Јанаћка А. Јовића, поручника, који је овога рата у последњим борбама славно, за ослобођење своје отаџбине, погинуо.

Владими Комесари и овим путем изјављују у име сиротних српских избеглица своју благодарност дародавцима.

Из канцеларије Владими Комесара, 25. окт. 1916. год. Бр. 1857 и 1875. Солун.

непријатеља изгубио живот у тој земљи. Војник пристаје да умре али не почивати у земљи лепе Француске, то је највећи бол и највећа жалост за наше фамилије.

У осталом нека те породице буду уверене: да њихови очеви, њихова деца, њихови супрузи неће бити заборављени. Французи и Францускиње, пошто наше армије напусти Македонију, посећиваће те гробове у којима почивају они који су се борили за правду и слободу. За време моје посете на гробљу, ја сам мислила на вас мајке и удовице које плачете. Сестре непознате из Француске! Изгледало ми је, будући у тој земљи куда ви нећете моћи све доћи да сам и морала у ваше име отићи да обиђем оне које ви нећете више видети. Она мирно почивају, један поред другог

као што доликује војницима, и земља им изгледа хладнија јер ни једно женско створење ту не почива. Али пошто је једна жена исте расе дошла да их посети са срцем пуним нежности и са уплаканим очима, може бити ох! моје ожалостене сестре да вас покојници из Зејтинлика неће осетити тако удаљене...

ПОШТА

За Србију

— Рад. Ј. Пејић, возовођа извештава г. Доситија Бољарића Београд, Проте Матеје ул. бр. 9, да је његов син Воја у Француској здраво са Добром сином његовим а Лепосава је здраво у Солуну. Одговор на пошту број 194.

— Борисав Буђевац пословођа јавља сестри Велики Ристићки судиници, Ниш, Рејина ул. бр. 27, да је здрав и да је прочитао да је наша Јела изгубљена. Пита за Нату и децу и моли да му се јаве истим путем.

— Душан Костић Шабинче, јавља својима у Лесковцу да је здрав и моли за одговор преко Београд. Новина или Црвеног Крста на пошту 999.

— Иван Матић, обућар из Шапца извештава своју жену Милицу Матић у Шапцу, да је жив и здрав и моли да се јави преко Црвеног Крста, Женева на пошту 315, да ли је жива.

— Ђуније Б. Глигорић војник — пасар поште 315, извештава своју мајку Митру удову Богосава Глигорића и све своје сроднике и пријатеље у селу

Из рата

Блиндирани аутомобили

Из дневника једног Аустралијанца, који је био на једном енглеском блиндираном аутомобилу, објављен је следећи занимљиви одељак:

«Понеделик. Са нашим блиндираним аутомобилом видимо први пут у борбу. Чудно осећање обузима нас, много теже и горе него да смо у сумарену. У почетку немогуће је ма шта видети, али машта ради страховитом брзином. Ускоро, шумчана зрна засипају оклоп аутомобила чинећи утисак града, који пада на кров од цинка. Уколико се више приближимо непријатељу, удари постају снажније и личе на ударце чекићем. Ми смо унутра сигурни, јер је оклоп непробојан.

Изненада осећамо страхан потрес. Пропали смо! Помислих на себи. Наши другови, који терају ватрена кола јављају нам, да смо прешли један непријатељски ров, који наши топови огорчено бомбардују.

Бацам један поглед напоље и видим Немце, од којих већина беже као зечеви, али их ми обарамо пре него што стигну у заклоне.

Неки од њих довлаче митраље и отварају ватру на нас, која личи лупању у добош. Ми настављамо напредовање, док Немци беже. Официри покушавају узалуд, да их скупе.

Пошто су се надживели предали, враћамо се натраг. Већ је време. Опасност од «цверне» (тако зову блиндирани аутомобил) исто је тако страшна као и од сумарена».

Последње вести

Са нашег фронта

— Српски званичан извештај — Солун, 27. октобра.

26. Октобра. Обострана артиљеријска ватра и локалне пешадијске борбе без већег значаја.

Пољаци и аутономија Пољске

Рим, 27. окт.

Овдашња пољска колонија објавила је да прими аутономију Пољске, какву су прокламовале бечка и берлинска влада. Сви Пољаци у Италији одржаће велики конгрес поводом овога питања. (Радио).

Војна обавеза у Америци

Њујорк, 27. окт.

Влада Сједињених Држава одлучила је да предложи америчком генералштабу предлог закона, којим се заводи војна обавеза у Сједињеним државама.

Кронпринц смењен

Амстердам, 27. окт.

Круже вести, да је на захтев Хинденбургов кронпринц смењен са положаја команданта војске на Вердену услед пораза претрпљеног на овом фронту.

Немачки изговор

Амстердам, 27. окт.

Генерал Лудендорф, говорећи новинарима, правдао је француске победе код Дуомона и Воа потребом немачког генералштаба да појача фронт на Соми.

Појачања на Соми

Париз, 27. октобра

Према вестима са фронта Соми, тамо су Немци довели знатна појачања од свежих и првокласних трупа.

Одговор Норвешке

Лондон, 27. октобра

Одговарајући на немачки протест због забране борављења сумарена у норвешким водама, Норвешка је одговорила, да она остаје при декрету од 15. окт., израђеном на основи међународног закона.

На руском фронту

Лондон, 27. окт.

Руски војни критичари држе, да су све акције непријатељске офанзиве на фронту Варајувке имале за циљ, да тамо правуку знатне руске снаге и спрече ширење нових појачања Румунији.

Саопштења

Бранко Достанић, ђак, да јави Владими Комесарима ради пријема послатог му пасоша из Марсеља, с мазивом на бр. 1874.

— Борисав Буђевац, пословођа с.д.ж. тржица брата Војислава Буђеваца, надзорника вој. тех. завода у Крагујевцу и зета Михајла Ристића судију из Ниша да му се јаве преко поште број 999.

— Љубица Т. Ристић моли свога мужа Тадију Ристића из села Делупе, војног обвезника, да се преко уредништва овог листа јави да ли је жив и здрав.

Ружевцу, ср. азбуковачком, окр. подринском, да је жив и здрав и моли за извештај истим путем о њима.

— Коста Т. Димитријевић рачуноводилац Гл. Контроле јавља жени Перови, Молерова 32, да је прочитао њен оглас. Преко брата Љубе у Паризу послао 300 драхми. Доли тугу за покој, оцем Миланом. Жели да му се јаве родитељи Тодор и Ција. Нека се деца школују. Драгутин добро. Одговор преко Срп. Црв. Крста или поште 216, Солун.

— Марко Голац јавља жени Берт, Београд, Баба Вишњина 28, да је здрав, прочитао оглас да јави шта је са Митом и Маријом. Да јави да ли је примљена послати јој новац на адресу поште 999. Солун.

— Никола Драговић лувар јав-

Исаиду Ранговићу в. чинов. жел. дирекције, Дубље окр. крушевачки, Београд или Ниш моли да јави Јелени М. Милијићки Браћа, да сам здрав и да сам у Солуну. Нека ми се јави преко Беогр. Новина и Црв. Крста Везе до данас нисам добио. Уједно молим да помогнете новчано моју жену Зорку. Пошта 999. Много вас поздравља Драг. Туцаковић, в.-вођ.

Оглас

Српски Црвени Крст моли сва Друштва Црвеног Крста и Одборе за прикупљање прилога да не шаљу нашем Црвеном Крсту прилоге непосредно, као што је објављено у прогласу, него да их шаљу нашим мислијама на страни. Црвени Крст накнадно све трошкове који од тога произађу било за закуп локала за смештај ствари било за друге. Из канцеларије Краљев. Срп. Генер. Консулата у Солуну, 22. октобра 1916. год. ПБр. 2825.

Велико Стовариште

Г. Ј. Карвонидеса

улица Симерос 5.

КОЊАГА, ВИНА и других артикала.

Најсолиднија услуга. Цене су врло умерене. 12-5

АТИНСКА БАНКА

има част известити публику, официаре и војнике, као и српске избеглице да је отворила једну филијалу

у дну улице која чини угао са „Грчком Народном Банком“, а према улици Венизелос.

По споразуму са Министарством Финансија Краљ. Србије, ова филијала узела је на себе поштинске новца њиховим породицама у Француској, Алжиру, Тунису, Русији, Корзици у свима француским колонијама, у Швајцарској, свима Савезничким и неутралним земљама, као и у главним варошима Србије.

Филијала је узела на себе и следеће банкарске операције:

Куповину и продају стране монете, емисију кредитних писма; налоге за исплате у свима варошима Грчке, Европе и прекоморских земаља; берзанске налоге и исплате купона итд.

Сем тога, по налогу „Српског Црвеног Крста“ примала је на себе депоноване новчаних прилога који су намењени.

D-R АЛЕКСАНДРИДЕС
специјалиста за унутарње бо лести. — Управник болнице за заразне болести

Поткожно убризгавање Неосалваргана као и новог француског препарата „Galyl“ противу сифилиса.

Према сваког дана од 11—12 пре и од 5—6 по подне у француској апотеци ул. Франк бр. 35 — у згради француске болнице — а од 2—4 по подне у своме стану улица престола, наследника Ворђа бр. 35 — упоредно ул. са булеваром краља Константина. 18—12

Д-р АЛБЕРТ ГАТЕЊО
ЗУБНИ ХИРУРГ

Дипломираног од Медицинског Факултета и Школе за зубно лекарство у Паризу.

Савршено лечи уста и врши све модерне зубне радове за 3—4 дана.

18-те годишње искуство
84 ул. Венизелос, 147 ул. Егнатја. 32—

РЕКС

Фабрика цигарета — Јану-каки Протопапа

Рекс се зове нова марка цигарета горње фабрике. Зове се тако, јер је то краљица свих

других марака својим одличним квалитетом и особитим укусом и финим мирисом.

Препоручујемо цигарете Рекс, Реа, Фос, Авги и Кири, које се могу добити у свима продавницама дувана. 26—36

Нова Књижара

МЕШУЛАМ и МАТАРАСО

43 улица Велики Александар 43 — Солун.

Велико стовариште свију канцеларијских потреба. Продаја антро и детаљ.

Препоручује се свима надлештвима и канцеларијама.

Цене најумереније. 14—15—2

Најбоље и најкусније су

Улица Франк 31 14—30—2 Солун.

ФАБРИКА ЦИГАРЕТА

„НЕСТОС“

НАЈВЕЋА НА ОРИЕНТУ — 500 РАДНИКА

Специјалитети:

	Нестос Кики	Дан. 1.—
61—	„ Глубек	„ 0-80
	„ Јани	„ 0-65
	„ Афрос	„ 0-50

Посетите и купујте у Солуну све намирнице у најстаријој и најпривзнатијој радњи

Колонијално-деликатесне робе

В. МУСИО

ОСНОВАНА 1860. ГОД.

Улица Булгароттон бр. 6 у близини Централне Поште.

ОГРОМНО СТОВАРИШТЕ:

Свих врсти конзерви, Сардина, риба итд. Кондезованог млека.

Велики избор свих врста француских вина, ликера, коњака, шампања итд.

Из првих фабрика: бонбона, посластица, чоколада, бисквита, разна теста итд.

Најфинији везтин, путер. Свеће „Аполо“ и „Фуршије“.

Сапуни и парфимерије првог квалитета.

Разне минералне воде. Боја за обућу итд.

ЦЕНЕ УМЕРЕНЕ И УТВРЂЕНЕ

Сва је роба јевтинија но ма у којој другој радњи.

Продаје на велико и на ситно. 57—60

ПРЕПОРУЧУЈУ ВАМ СЕ

најбоље цигарете

„ВЕНИЗЕЛОС“

од 0-50, 0-75 лепта и 1 драхме

Продају се свугде

Главна продаја у филијалу „Атлас“ киоск „Бела Кула“

ФАБРИКА УЛИЦА ФРАНК БР. 28—30

85—

Један од најудобнијих и најзанимљивијих варијета-а у Солуну јесте

„ГЕТЕ“

који се налази на коју, у близини „Беле Куле“

Програм је врло одабран са много занимљивих та-чака. Сада је пространа и одлично осветљена.

Пића су од најбољих француских и енглеских марака. Оркестар одличан.

После варијетеа кабаре

зато сви у „ГЕТЕ“

СИНОВИ Г. А. БРЕРА И К^О ЛТД.

СОЛУН

НАЈВЕЋЕ СТОВАРИШТЕ:

Позамантерије, чарапа, бажутерије, мириса, чипана, пантлина, платна, мушета. Париских артикала, женске конфекције, гвожђарије и т. д.

— ЦЕНА УТВРЂЕНА —

Продаја на велико и на ситно по истој цени.

Најстарија и највећа радња у Солуну

нове помодне робе

МЕРКАДО ЈЕСИД

улица Венизелос бр. 31.

Приспеле су огромне количине МЕКИНТОША за господу и даме, за г. г. пешадијске и коњичке официаре

„IMPERMEABLE“ енглески КВАЛИТЕТ ЕКСТРА

По цени које искључују сваку конкуренцију.

Велики избор женских палета-а од плиша, штофа и т. д. најелегантнији крој по последњој париској моди.

Ове недеље приспели штофови за костиме, велике шверине од шевиота, габардина и т. д.

ЦЕНЕ СУ СТРОГО УТВРЂЕНЕ.

2—16

ВЕЛИКОЈ МЕЊАЧКО-БАНКАРСКОЈ РАДЊИ

БАНКА САНТИЕЛА И С. СКАТЕ

Преко пута Тиринга — СОЛУН — ул. Венизелос 8.

Поверавајте ваше мењачке и банкарске послове, јер се одликује својом солидном и кулантном радњом.

Врши све банкарске послове увек тачно и по дневном курсу. 51—

Српско Трговачко Друштво А. Д.

из Београда.

— СОЛУН —

Мисир Чарши бр. 3. (Спроу Централне Поште у згради Хотел „Слободе“—„Liberté“)

Обавља све банкарске, трговачке и транспортне послове.

Врши обичне и телеграфске новчане исплате за Србију, Швајцарску и све Савезничке државе.

Са положаја може новац да нам се упућује поштанским упутницама у свима монетама.

Уз сваку пошиљку треба нам јавити тачну адресу коме има новац да се упути.

Прима новац на штедњу и чување.

Обавештења бесплатно.

19—30

УПРАВА.

ГОСПОДО! Препоручујемо Вам да и даље пушите саме цигарете из прве и највеће фабрике цигарета

САЛОНИКА

КАИРО — АЛЕКСАНДРИЈА — СОЛУН

Најбоље и најкусније цигарете и дуван свих врсти.

Награђена првом највећом наградом на изложби у Филадельфији.

НА ПРОДАЈУ У СВИМА ДУВАНЦИНИЦАМА

Нарочито „Миродато“ и ДУВАН ЗА ЛУЛЕ. 108—90